

2013

Norsk Barnevernsambands organisatoriske oppbygning

Saksutredning til Norsk
Barnevernsambands årsmøte
24.04.2013

Bakgrunn og historie

Norsk Barnevernsambands **årsmøte 2006** behandlet som egen sak organisasjonsmessig utvikling av organisasjonen på bakgrunn av et framlagt notat om to ulike retninger for en videre organisasjonsmessig utvikling. Det ble gjort slikt vedtak: *"Årsmøtet ber styret nedsette en ny arbeidsgruppe som med utgangspunkt i rapporten fra forrige arbeidsgruppe og debatten under årsmøtet, skal arbeide frem konkrete forslag til ny organisasjonsstruktur og nye vedtekter for Norsk Barnevernsamband"*.

Med bakgrunn i dette nedsatte styret et utvalg bestående av Wenche Klevmo fra Røde Kors, Lindis Evja fra Frelsesarmeen, Karin Oraug fra Østfold Barnevernsamband, Ellen Galaasen fra Oslo Barnevernsamband, samt Torunn Hansen og Are Antonsen fra styret. Utvalget hadde i løpet av høsten 2006 tre møter uten at det ble fremmet noe konkret forslag til endringer.

Utvalget presenterte imidlertid et notat som viste tre alternativer veier videre. På bakgrunn av dette notatet forberedte styret saken for årsmøtet 2007. I denne forberedelsen inngikk også en høringsrunde hos NBS' medlemsorganisasjoner.

Det kom svar / kommentarer fra:

- Oppland Barnevernsamband
- Vestfold barnevernsamband
- Østfold Barnevernsamband
- Norske kvinners Sanitetsforening
- FO

På bakgrunn av det arbeidet som var gjort, og de hørings svar som var innkommet, fremmet styret følgende forslag overfor **årsmøtet 2007**:

1. Det åpnes for individuelt medlemskap i Norsk Barnevernsamband.
2. Enkeltmedlemmer er automatisk abonnenter på tidsskriftet Norges Barnevern
3. Enkeltmedlemmer gis rabatt på alle kurs, seminarer og konferanser hvor Norsk Barnevernsamband er arrangør
4. Organisasjoner og fylkeslag fortsetter som medlemmer som i dag
5. Det åpnes for at arbeidsplasser, institusjoner og andre formaliserte sammenslutninger kan opptas som medlemmer på lik linje med organisasjoner og fylkeslag
6. Årsmøte arrangeres hvert annet år
7. Årsmøtet består av representanter oppnevnt / valgt av de organisasjoner og sammenslutninger som er medlemmer
8. Enkeltpersoner som representerer (er tilsluttet) medlemsorganisasjoner og sammenslutninger tilstås samme rabatt ved kurs og konferanser som enkeltmedlemmer.
9. Organisasjoner og sammenslutninger får som en del av sitt medlemskap tilsendt et antall tidsskrifter
10. Det vil fortsatt være anledning til kun å tegne abonnement på tidsskriftet som i dag.

Forslagene var innarbeidet i forslag til nye vedtekter. Disse ble vedtatt.

Til årsmøtet 2009 fremmet Sør-Trøndelag Barnevernsamband følgende forslag til ytterligere endringer i vedtekter for Norsk Barnevernsamband:

”Kapittel 2, pkt. 2-1, siste punkt strykes

Det utformes et nytt kapittel som omhandler lokallagenes tilknytning til NBS. Her inngår:

- *Alt medlemskap er knyttet til NBS*
- *Fylkeslag, regionale og kommunale sammenslutninger er lokallag under NBS*
- *Medlemskap i NBS kan tegnes gjennom lokallag, og lokallaget innbetaler kontingent pr medlem*
- *Medlemmer i lokallaget mottar tidsskriftet*
- *Lokal aktivitet som gir inntekter beholdes og disponeres lokalt. Det føres underregnskap for aktiviteten*
- *Styret i NSB bør settes sammen slik at lokallagene er representert”*

Sør-Trøndelag Barnevernsamband begrunnet forslaget med at man ønsket å knytte tettere relasjoner mellom fylkeslagene og NBS. Det ble fremhevet at å sørge for at de som er medlemmer i et fylkeslag også har medlemskap i NBS og får tidsskriftet, og å samle NBS til en organisasjon for hele landet, på sikt vil utvikle NBs til en slagkraftig organisasjon som samlet har ressurser til å bygge organisasjonen på linje med andre tilsvarende organisasjoner.

Styret hadde følgende innstilling i saken:

”Styret ser mange gode intensjoner i forslaget, men det reiser også problemstillinger som berører sambandet som paraplyorganisasjon med ulike medlemskapsformer. Styret innstiller derfor overfor årsmøtet på at det nedsettes et utvalg til å utrede konsekvensene av forslaget i kommende årsmøteperiode.”

Årsmøtet fremhevet forslagets gode intensjoner og så flere fordeler med det, som at det er viktig med en stor og sterk organisasjon når for eksempel oppbyggingen av det statlige barnevernet har redusert mangfoldet i barnevernet. Viktig å kunne snakke med en sterk stemme når det blir restriksjoner for ansatte i barnevernet mot å uttale seg om barnevernfaglige spørsmål. Det ble påpekt at en stor, sentral organisasjon også ville gå ut over det lokale demokratiet. Hvor skal makten ligge, hvor skal ressursene ligge? Man var også opptatt av de frivillige, landsomfattende organisasjonene som er med i NBS. Hva med dem? De kan ikke legges under NBS. Problemet med hvem som skulle kunne få tidsskriftet, mente man burde kunne løses på annen måte.

Sør-Trøndelag barnevernsamband ba ikke om realitetsbehandling av det innsendte forslaget, men sluttet seg til styrets forslag til vedtak.

Vedtak: Styrets forslag om å nedsette et utvalg i kommende årsmøteperiode til å utrede konsekvensene av Sør-Trøndelags forslag om vedtektsendringer, vedtas enstemmig.

Det ble ytret ønske fra Sør-Trøndelag fylkessamband om å være representert i utvalget.

På bakgrunn av dette vedtaket nedsatte styret et utvalg som skulle vurdere konsekvenser ved alternative organisasjonsmodeller for Norsk Barnevernsamband. Utvalget besto av Sindre Fottland fra Sør-Trøndelag Barnevernsamband, Lars Semmerud Oslo Barnevernsamband og Are Antonsen fra styret.

Utvalget utarbeidet et notat som ble fremlagt for **årsmøtet 2011** til drøfting uten innstilling, og det ba om at et eventuelt årsmøtevedtak begrenset seg til prinsippene. Det ble poengtert at eventuelle vedtektsendringer må gjøres i fylkeslagene fram mot årsmøtet i Norges Barnevernsamband i 2013 hvor de sentrale vedtektene eventuelt da endres. Utvalgets arbeid dannet grunnlag for en debatt om temaet på årsmøtet 2011.

Notatet gjengis her i sin helhet:

Organisasjonsalternativer for Norsk Barnevernsamband

Norsk barnevernsamband er en selvstendig juridisk enhet uten avdelinger eller underliggende organisasjonsledd.

Sambandets *medlemmer* er:

1. Frittstående fylkeslag (som også er selvstendige enheter med selvstendige vedtekter)
2. Organisasjoner
3. Offentlige og private virksomheter
4. Enkeltmedlemmer

Enkeltmedlemmer får et tidsskriftabonnement inkludert i medlemsavgiften, f.t. 350,- kr.

Organisasjoner og virksomheter får 2 eller 5 tidsskriftabonnementer avhengig av størrelse.

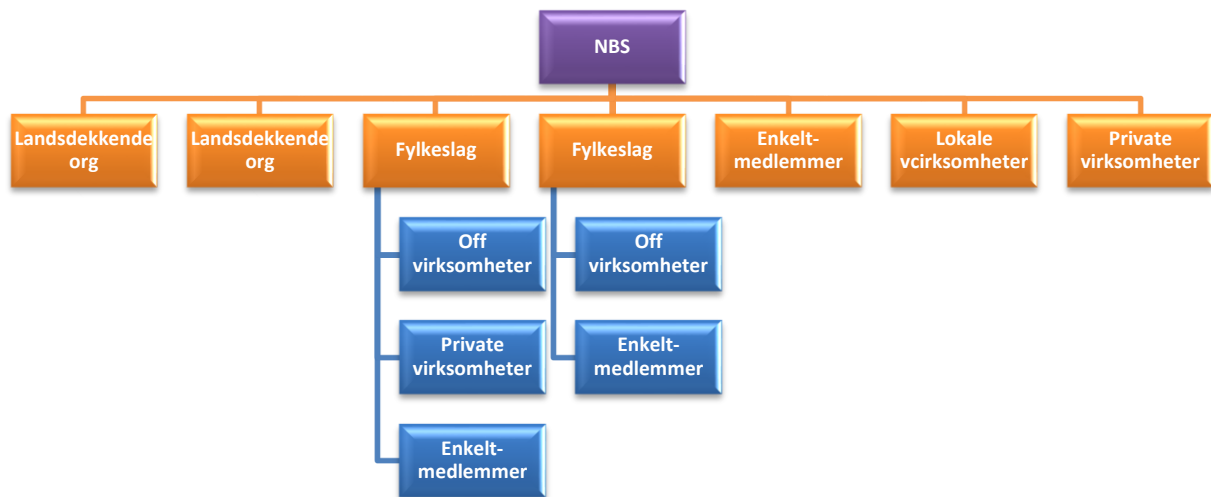
Kontingent er hhv 1 500,- kr og 2 500,- kr .

Alternativ organisering

Norsk barnevernsamband som en sentral organisasjon med regionale ledd eller avdelinger.

Landsomfattende organisasjoner er direkte medlemmer sentralt, mens enkeltmedlemmer og virksomheter tilknyttes via fylkesavdelinger. Fylkeslag kan også ha lokale eller regionale organisasjoner som medlemmer.

Kontingent innkreves sentralt, men en prosentvis sum tilbakebetales til avdelingen for drift av denne.

De steder det ikke finnes fylkesavdelinger settes deler av denne andelen i et regionsfond som kan gi start- eller driftskapital for aktiviteter i vedkommende fylke.

Valg og valgforsamling

Årsmøtet består i dag av

- 2 representanter fra hver av de landsomfattende organisasjoner
- 1 representant fra hvert fylkessamband
- 1 representant fra andre organisasjoner/institusjoner/virksomheter
- Styrets medlemmer

Hver av disse møter med 1 stemme. Alle tilsluttede ledd kan i tillegg sende observatører. Aktuelle departement kan også sende observatører. Avgjørelser i årsmøtet fattes med alminnelig flertall. Vedtektsendringer fattes med 2/3 flertall.

For å sikre et representativt styre i en ny organisering, kan man eventuelt lage en kvotering av styret hvor et gitt antall styremedlemmer skal representere hhv sentrale organisasjoner og fylkeslag. Alternativt kan det velges et "landsstyre" hvor alle fylkeslag og organisasjoner sitter og som møtes 2 – 4 ganger årlig. Ut over, eller innenfor dette, dette kan det etableres et mindre styre eller arbeidsutvalg som ivaretar løpende drift.

Økonomi og vedtektsmessige forhold

De økonomiske sidene ved de to organisasjonsmodellene vurderes ut fra dagens medlemsportefølje og ut fra de medlemskategorier / medlemmer som eksisterer i dagens medlemsmasse.

Kontingenten må være den samme enten medlemmer (eller virksomheten) er tilknyttet via fylkeslag eller ikke.

I de fleste fylkeslag, for eksempel i Sør-Trøndelag, er det kommunene som er medlemmer og kontingenten er fastsatt ut fra kommunens størrelse. En overgang til arbeidsplasser eller virksomheter som medlemmer, samt å definere fylkeslagene inn i den sentrale organisasjonen vil

måtte medføre betydelige vedtektsendringer i disse fylkeslagene. Fylkeslagene ville også få identiske vedtekter i tråd med de sentrale.

Vedtektsendringer i den sentrale organisasjonen begrenser seg til å innføre fylkeslag som et nytt organisasjonsledd istedenfor som medlem slik det er i dag.

Eksempler på konsekvenser i Sør-Trøndelag er:

Bjugn kommune, betaler i dag 600,- kr / pr år. Etter ny modell vil kontingenten (for Bjugn barneverntjeneste) være 1 500,- kr, men kontoret ville få to tidsskrifter og rabatt på konferanser.

Trondheim kommune betaler i dag 8 000 kr pr år. Etter ny modell vil kontingenten (for 4 bydelstjenester og 1 sentralt forvaltningskontor) bli 12 500,- kr inkl til sammen 25 abonnementer.

Oslo Barnevernsamband har imidlertid en struktur som lett kan tilpasses en ny modell. Kontingenten der er: Enkeltmedlem kr. 100,-, små organisasjoner kr. 500,- og store organisasjoner kr. 1.000,-. Kontingenten vil altså stige betraktelig, men eventuelt inkludere abonnement.

Hvis en tar utgangspunkt i at sentralt innkrevet kontingent fordeles med 60 % til fylkeslaget og 40 % til sentralt ledd etter at kostnaden for tidsskrifter (f.t. 300,- kr) er fratrukket vil regnestykket se slik ut:

Medlemstype	Kontingent	Kostnad tidsskr	Dagens opplag		Opplag 3000	
			Sentral kont.	Lokal kont.	Sentralt	Lokalt
Enkeltmedlem	350	300	20	30	60	90
Virksomhet u 20 ansatte	1500	600	360	540	440	660
Virksomhet o 20 ansatte	2500	1500	400	600	600	900

For NBS sentralt vil dette bety mindre inntekter pr medlem, men en økning av medlemsmassen. Hvis en tar sikte på at avsetning til "regionsfond" i distrikter hvor det ikke finnes fylkeslag fastsettes til 30 % istedenfor 60 %, antas det at dette kan bli nærmest et nullregnskap for sambandet sentralt.

For fylkeslagene vil en endring bety en reduksjon i inntektene fra medlemskontingent i forhold til dagens modell. En kan imidlertid se en mulig stordriftsgeveinst i en overgang til en "konsernmodell" hvor kostnader knyttet til håndtering av medlemsregister, regnskap, revisjon og andre administrative oppgaver kan sentraliseres.

En gevinst kan ligge i en økning av opplaget for tidsskriftet. Dette er i dag ca 1 600. Av dette er 218 knyttet til medlemskap hvorav 54 er enkeltmedlemmer, 28 er virksomheter med mer enn 20 ansatte (5 tidsskrifter) og 12 er virksomheter med mindre enn 20 ansatte (2 tidsskrifter). En doubling av opplaget kan anslagsvis, iflg Universitetsforlaget, bety en reduksjon i prisen pr abonnement i størrelsesorden 100,- kr som i så fall ville bli fordelt slik det framkommer i ovenstående tabell.

Hvor mange av de ordinære abonnementene på tidsskriftet som med en ny organisering ville falle fra fordi de i så fall ville få abonnement inkludert i et medlemskap er det vanskelig å estimere. Reell

opplagsøkning kan derfor vanskelig fastslås. Det forutsettes imidlertid at det ligger et visst potensial i en mer aktiv medlemsverving.

Universitetsforlaget priser på abonnement er i dag:

- Institusjoner: 399,-
- Privatabonnement 319,-
- Studenter: 289,-

Vedtaket i **årsmøtet 2011** ble:

1. *Årsmøtet ønsker en tettere knytning mellom fylkessambandene og den sentrale organisasjonen.*
2. *Årsmøtet pålegger styret å utarbeide forslag til vedtekter for fylkeslag basert på skissert alternativ modell innen 1. desember 2011. Fylkessambandene behandler forslag til nye vedtekter på sine årsmøter våren 2012. Fylkessambandenes årsmøtevedtak er bindende for Norsk Barnevernsambands styre i forhold til å fremme forslag til konkrete vedtektsendringer på årsmøtet 2013.*

Det ble utarbeidet en mal for vedtekter for fylkeslag basert på prinsippene i notatet som årsmøtet hadde fått seg forelagt. Det ble også laget et utkast til nye vedtekter for Norsk Barnevernsamband basert på de samme prinsippene. I desember 2011 ble følgende orientering med vedlegg sendt fylkeslagene og lagt ut på Sambandets nettsider (<http://www.barnevernsambandet.no/Om-oss/Forslag-om-organisasjonsendring-i-2012>) :

Forslag om endring av organisasjonsstrukturen i Norsk Barnevernsamband

Årsmøtet i 2009 ga styret i oppdrag å utrede konsekvensene ved å gjøre endringer i organisasjonsstrukturen i Norsk Barnevernsamband som medfører at medlemmer i fylkeslagene også automatisk er medlem i Norsk Barnevernsamband. Oppdraget kom på bakgrunn av et forslag om en slik endring framsatt av Sør-Trøndelag Barnevernsamband.

Styret nedsatte et utvalg som leverte en rapport til årsmøtet våren 2011.

Årsmøtet påpekte at fylkessambandene hadde fått for liten tid til å drøfte alternativene og ba om at det ble utarbeidet et konkret forslag til nye vedtekter basert på den alternative organiseringen som var skissert i saken.

Vedlagt finnes:

1. Notat som forklarer dagens organisering, alternativ organisering og konsekvenser ved en eventuell endring. Notatet er det samme som ble lagt fram for årsmøtet 2011, men tilpasset årsmøtets oppdrag. Noen av beløpene som er benyttet i regneeksemplene er også litt annerledes i dag enn de som er benyttet i notatet.

2. Mal for nye vedtekter for fylkessamband / fylkeslag
3. Utkast til nye vedtekter for Norsk Barnevernsamband. Disse er skrevet med funksjonen "Spør endringer" i Word slik at aktuelle vedtektsendringer synliggjøres. Dette utkastet vedlegges kun til orientering i denne omgangen og skal ikke behandles på fylkessambandene årsmøte nå. Det er kun NBS' årsmøte i 2013 som kan endre disse.

Vi ber om at fylkessambandene sikrer en god lokal behandling og har klart for seg følgende prosedyre og framdrift for en eventuell organisasjonsendring:

1. Fylkessambandenes styrer behandler saken og fremmer spørsmålet om vedtektsendring for fylkessambandet på fylkessambandets årsmøte våren 2012. Et slikt vedtak må gjøres med vedtektsbestemt flertall (kan variere fra fylkessamband til fylkessamband - vanligvis $\frac{2}{3}$ eller $\frac{3}{4}$ av frammøtte stemmeberettigete). Vedtaket må også gjøres under forutsetning av at nye vedtekter for Norsk Barnevernsamband (sentralt) vedtas på NBS' årsmøte i 2013.
2. Norsk Barnevernsambands styre fremmer saken på årsmøtet 2013 med spørsmål om vedtektsendring. Styrets innstilling vil reflektere årsmøtevedtakene i fylkessambandene. Vedtektsendring for NBS vil kreve $\frac{2}{3}$ flertall av frammøtte stemmeberettigede representanter.
3. Hvis ett eller flere fylkessamband ikke får nødvendig flertallsvedtak for vedtektsendring i fylkessambandet før NBS' årsmøte i 2013, og det likevel blir vedtatt vedtektsendring for NBS, må fylkessambandet igjen behandle saken med spørsmål om nedleggelse, tilslutning eller utmelding av Norsk Barnevernsamband.
4. Hvis behandlingen på NBS' årsmøte i 2013 ikke gir nødvendig flertall for vedtektsendring, må prosessen reverseres i fylkessambandene jfr. forutsetningen over.

Vi ber om at styrene i fylkessambandene kritisk vurderer konsekvensene og risikofaktorer slik de er beskrevet i notatet.

Spesielt har styret vært opptatt av en mulig "medlemsflukt" ved at enkelte kommuner / arbeidsplasser og/eller enkeltmedlemmer kan få høyere kontingent. Selve kontingenten fastsettes ikke i vedtektene, men er et eget tema på årsmøtene. Dog vil kontingentnivået og fordelingen mellom regionalt og sentralt ledd delvis bestemmes av kostnadene knyttet til produksjon og distribusjon av tidsskriftet.

En annen risikofaktor kan være at antallet abonnenter vil synke ved at flere får tidsskriftet som en del av et medlemskap. Lavere produksjonskostnad som følge av økt opplag er derfor en usikker faktor.

Notatet og vedtektsutkastene er redigert og ført i pennen av styremedlem Are Antonsen. Styremedlem Edgar Leistad har bistått i arbeidet, og begge disse, i tillegg til undertegnede, vil kunne svare på spørsmål og være drøftingspartner i fylkessambandenes arbeid fram mot respektive årsmøter.

Behandling i fylkessambandene

Det er i dag fire fylkessamband som er aktive. Dette er Hordaland Barnevernssamband, Oslo Barnevernssamband, Sør-Trøndelag Barnevernssamband og Telemark Barnevernssamband.

Så vidt styret er kjent med er det kun **Sør-Trøndelag Barnevernssamband** som behandlet nye vedtekter i 2012. Dette lyder:

Ny organisering av Norges Barnevernssamband

Styret i Sør-Trøndelag Barnevernssamband anbefaler foreslåtte organisasjonsendring fordi styret mener at det kan gi følgende positive effekter

- *En mer demokratisk ordning for lokalene*
- *Gi større legitimitet*
- *Være et enstemmig talerør på vegne av barnevernet*

Forutsetning for tilslutningen:

- *Vi kan fortsatt drive Røroskonferansen uavhengig av landsorganisasjonen*
- *De foreslåtte lokale vedtekter for Sør-Trøndelag Barnevernssamband godkjennes som de er vedtatt*
- *Fordeling av kontingentinntekter mellom sentralt ledd og regionalt ledd er tilfredsstillende*

Årsmøtet godtar forslag til vedtak.

Ikrafttredelse fra 2013.

Det vil bli lagt til rette for et ekstraordinært årsmøte dersom det oppstår forhold vi må se nærmere på.

I skrivende stund har ingen meddelt at de har gjort vedtak i 2013.

Oslo Barnevernssamband har årsmøte hvert 2. år og hadde ikke årsmøte i 2012. De avholder sitt årsmøte 2013 den 10. april.

Innstilling til årsmøtet 2013

Styret innstiller på at endelig vedtak i saken utsettes til årsmøtet 2015 da en vurderer at det ikke er grunnlag for å foreta en så vidt omfattende vedtektsendring uten at alle fylkeslag har tydelige årsmøtevedtak som endrer fylkeslagets vedtekter i tråd med alternativ organisasjonsstruktur.